СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 133. Джерзи Ситі, Н. Дж., пятниця, 8 червня, 1934. VOL. XLII. No. 133. Jersey City, N. J., Friday, June 8, 1934. THREE CENTS.

СТАЛЕВІ ПІДПРИЄМЦІ ПРОТИ ПЛЯНУ УРЯДУ

НЮ ЙОРК. — Ґенерал Джансон, голова уряду відбудови краю, відбув з представниками сталевого промислу довшу конфертенцію, на котрій старався довести до угоди з робітниками.

Ґенерал Джансон у своїй півтретя-годинній промові виложив пропозицію уряду про полагодження напруження в цім промислі. Уряд радить створити спеціяльну раду для робітничих відносин у промислі, подібну до ради в автомобільнім промислі.

Вислухавши пляну уряду, підприємці відкинули плян, як це передтим уже зробили представники сталевих робітників. Рівночасно підприємці заявили, що вони ніколи не згодяться на „закриту шапу", себто, щоби в їх фабриках робили тільки юнійні робітники. Вони хочуть говорити тільки з компанійними юніями. Вони думають зібратися на ще одні збори, але ніхто від цих зборів не жде нічого путнього для полагодження непорозуміння з робітниками.

РОБІТНИКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗМІНИ СТАЛЕВОГО КОДЕКСУ.

ВАШИНҐТОН. — У канцелярії місс Перкинс, секретарки праці в кабінеті президента Рузвелта, зявилася делеґація представників сталевих робітників та зажадала, щоб уряд напер на сталевих підприємців, щоби вони згодилися говорити з представниками незалежних від підприємців юній, і то до 10 червня, бо в противнім разі ніхто не може ручити за наслідки.

Робітничий дорадчий комітет „Найри" зажадав від ґенерала Джансона ревізії постанов сталевого кодексу про робітників. Цей кодекс принято щойно в середу, а робітники домагаються, щоби параґрафи про робітників іще раз піддано під розвагу.

ПАЛАТА ПОСЛІВ ЗА ТАРИФОВИЙ ЗАКОН.

ВАШИНҐТОН. — Палата послів ухвалила 154 голосами проти 53 проект закона про мито на заграничні товари та відослала ухвалу до підпису президента.

Арґентина й Німеччина вже хочуть говорити з урядом про імпорт своїх товарів до Америки.

РЕПУБЛИКАНЦІ ПОЧИНАЮТЬ КАМПАНІЮ.

ШІКАҐО. — На зборах провідників републиканської партії вибрано головою партії Ґенрі П. Флечера, котрий був довший час представником Америки в ріжних державах. У своїй публичній заяві новий голова партії остерігає Американців перед великою небезпекою для основ американської републики, яка, мовляв, грозить тепер зі сторони демократичного уряду й партії.

РАДІ ПОЗИЧИТИ ГРОШІ УРЯДОВИ.

ВАШИНҐТОН. — Сім-міліярдову позичку для американського скарбу переписано 8 разів.

Уряд каже, що це є доказом довіря населення до уряду.

З ПРОЦЕСУ ПРОТИ БАНКИРА ҐАРИМЕНА.

НЮ ЙОРК. — На процесі за зловживання банкових фондів банкиром Джозефом Ґарименом ставав як свідок у своїй справі самий обвинувачений. На своє виправдання Ґаримен говорив, що він не знав про ніякі фальшування записок у банкових книгах. Мовляв, усю роботу він лишив своїм урядовцям.

СЛІДСТВО ЗА НАЦІСТИЧНУ ПРОПАҐАНДУ.

ВАШИНҐТОН. — Перед спеціяльним комітетом палати послів конґресу для розсліду націстичної пропаґанди в Америці ставав як свідок Фрітц Гісібль, один з бувших лідерів „Приятелів Нової Німеччини", що має славу головної націстичної орґанізації в Америці. Він описував, як він і ще один американський Німець відвідали націстичне міністерство в Берліні, щоб зложити чолобитню Гітлерови.

На цьому переслуханню прочитано теж листи між ріжними орґанізаціями американських Німців та представниками німецького уряду. Ці листи виказують, що німецький уряд заінтересований у тому, щоби поширити національну свідомість серед американських Німців, а рівночасно прихилити симпатії американських Німців до націзму.

Зґадані на останнім переслуханню перед комітетом ґазетяр і провідник туристичного бюра видали публичні заяви, в котрих признають, що вони робили пропаґанду для німецького туризму, але заперечують, буцімто вони ширили антисемітську аґітацію.

СМЕРТЬ В ОГНІ.

ВИНСТОН-СЕЙЛЕМ (Норт Каролайна). — У пожежі дому Картера згоріли живучі в тім домі 23-літня Етел Масенґил та 28-літній Орді Енджел.

ЦІННІ ВИКОПАЛИЩА.

Підчас археольоґічних розкопок недалеко так зв. „сходової піраміди" в Сакарі відкрили, як повідомляють з Каїра, підземельний коридор, довгий 30 метрів, у якому було багато порозбиваних старих урн, мисок і чаш з алябастру, діориту й порфіру. Багато з тих посудин можна буде склеїти. На деяких посудинах є написи, писані червоним тушом. Частина знайденої посудини була власністю рідні фараона Соссерда, що панував 3,000 літ перед Христом і збудував піраміду в Сакарі. На посудинах є теж імена ріжних тодішніх достойників, а також назви свят і врочистостей, підчас яких подавали достойникам цю посудину.

ВОДОЛАЗИ НАТРАПИЛИ НА СЛІДИ „ЛЮЗИТАНІЇ".

Підчас світової війни німецьке підводне судно затопило недалеко берегів Англії американський пароплав „Люзитанію". В касах „Люзитанії" було багато золота й дорогоцінностей. Тому, що море в тому місці глибоке тільки 80 метрів, фахівці-водолази кажуть, що ці скарби можна буде витягнути. До цієї праці збереться італійський пароплав „Артіліо", що перед кількома літами витягнув велику скількість золота в штабах із затопленого пароплава „Єгипет".

МИЛО І ҐЛІЦЕРИНА ЗІ САРАНЧІ.

Інжиніри хеміки задумують вихіснувати найбільшу язву світа, саранчу, на промислові перетвори. Окрема комісія ствердила, що в часі жиру саранча дуже сильно товстіє, так, що може постачити дуже дешевого та першої якости товщу, з якого можна буде робити найкращі тоалетні мила і ґліцерину. Хоч, що правда, вістка ця подобає скоріш на фантазію, як на дійсність, однак нема сумніву, що при сьогоднішніх технічних засобах готові деякі держави добувати з саранчі великі прибутки.

ЗІВ 20 ШТОЛІВ.

В Розваниці, пов. Ярослав, жиє якийсь Іван Гарасимів. Перед Великоднем почав Гарасимів нарікати, що йому остогидло життя і в намірі самогубства почав ликати штолі, якими в зимі підковується коні. Разом зів Гарасимів 20 штук таких штолів, що разом важили півтора кільоґрама. Наматаного самовбивника відвезли до лічниці, де й перевели операцію та повитягали зі шлунка штолі. Гарасимів уже почувається краще і мабуть жаліє тепер, що зробив дурницю.

ДВІ ЛОЖКИ В СССР.

Московський кореспондент „Соц. Вестніка" подає московську анекдотку, яка влучно характеризує совітські гаразди:

Знайшла старушка в себе срібну ложку і хоче за неї щось купити в торґсині. За ложку дають 14 копійок. Старушка йде з боном на 14 коп. у магазині торґсіна і просить продати їй щобудь за 14 копійок. Продавець шукає по полицях і вкінці дає старушці... бляшану ложку за 14 копійок.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Помер **Дамян Матчак**, член тов. „Воля", від. 46 У. Н. Союза. Покійний родився в Волі Якубовій, повіт Дрогобич, дня 12 листопада 1881 р. До У. Н. Союза вступив у 1916 році.

Похорон відбудеться в пятницю, дня 8 червня, з похоронного заведення П. Яреми, 129 East 7 St., New York, N. Y.

СТУДІЮЮТЬ „СХІДНІ КРЕСИ".

У Варшаві існує Товариство „Розвою Зем Всходніх", якого провідником є бувший премієр Пристор. При цьому товаристві є зорганізовані спеціяльні студії про східні землі. В цих студіях бере участь, як подає польська преса академічна молодь із східних кресів, як теж та, яка задумує осісти в східніх воєвідствах. Виклади на цих судіях охоплюють: 1) господарські справи, 2) науку про населення, 3) культурні і суспільні питання, 4) історію. Викладають на них найліпші фахівці.

Цьогорічний літній курс був присвячений головно справам північно-східних земель. Наступні курси будуть охоплювати теж Волинь і Полісся, як теж Східню Галичину.

Яка остаточна ціль цих „студій", не важко догадатися.

СВЯЩЕНИКИ В СССР.

„Последнія Новості" поміщують письмо священика з казанської ґубернії, в якім він між іншим пише: „Я вернувся з заслання, але, вернувшись, не мав парохії. Єдине, що осталося, то мандрувати по селах, де нема церкви, відправляти босолуження; кусок хліба і нічліг дали добрі люди. Багацько таких як я священиків з мішками на плечах ідуть від села до села. Деякі нас проганяють, насміваються над нами, але деякі нас приймають, кормлять, дають дах над головою і просять молитися. Відправляємо все, включно до Служби Божої. Найконечніше для богослуження: антимінс, евяті дари, ладан, кадило, церковне вино, так сказатиб. **цілий вівтар несемо на плечах. Найчастіше просять нас відправляти панахиду.**

ЗВІРСЬКЕ ВБИВСТВО.

В Рокітні коло Львова доконано жахливого вбивства. Нічю вдерлися через стріху до стодоли, де спав 20-літній Павло Сілецький, два розбишаки і почали його в жахливий спосіб бити. Загалом Сілецького проколено 11 разів ножем у живіт і серце, а крім цього мав він 7 товчених ран на голові. Молодий парубок згинув на місці. Вбивники втекли і хто знає, як дово були би скривалися, якби не припадок, що в тій самій стодолі спав брат Сілецького, 12-літній Михайло, який притаївся зі страху підчас убивства і навіть не крикнув. Щойно після злочину хлопчина зрадив убивників, яких пізнав. Є це два парубки, В. Кривула й Іван Пелецький з Яслиськ, пов. Городок. Причиною злочину був спір за землю.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

СКІЛЬКИ ВАРТА ЖІНКА?

В місті Навмбурґ (Німеччина) відбувся цими днями цікавий процес, що мав на меті устійнити, „скільки варта жінка". Тло розправи було таке, що одному різникови вбив самохід жінку, а він заскаржив керманича самоходу до суду і домагався постійного відшкодування в сумі 150 марок місячно, як рекомпенсату за жінку. На судовій розправі чоловік обосновував своє домагання таким чином, що тепер мусить оплачувати слугу, яка виконує ці господраські обовязки, що їх давніше виконувала жінка. Наслідком того його видатки зросли. Після розправи, що тревала два дні, суд признав справедливі домагання різника і присудив автомобілістови платити різникови постійну місячну кару.

ВІДТЯЛИ ЗЛОДІЄВИ РУКУ НА ОЧАХ ПАЛОМНИКІВ.

Італійська преса повідомляє про цікаву кару, якою покарали одного злодія в Мекці. На гарячому вчинку крадежі прихоплено в Мекці якогось молодого Турка, у хвилині, коли цей намагався витягнути з кишені мошонку з грішми одному паломникови. За звичаєм, що панує ще досі в Мекці, скликано суд жерців, який засудив злодія в приявності великої юрби паломників, щоб йому відтяти по лікоть праву руку, яка „відважилася красти у найсвятішому місці". Злодієви відтяли праву руку та повісили її на високому стовпі, на пересторогу іншим злодіям.

ҐОСТРА КАРА.

В Бремені привязали до стовпа на найбільшій площі молочарку за те, що розпускала молоко водою. До стовпа була вона привязана кілька годин.

ШЛЮБ, РОЗВІД І СМЕРТЬ В ОДНІЙ ГОДИНІ.

В Ніцці померла недавно тому російська еміґрантка, Ольга Корсакова. Колись голосна була історія її шлюбу, розводу і смерти її чоловіка, що тревали разом одну годину. Ольга Корсакова була колись відома красавиця на старому царському дворі, а батько її був довіреним приятелем царя. Ольга закохалася в молодому, дуже вродливому сотникови Розвальському, що був відомий розпусник. З тієї причини батько не хотів погодитися на їхнє подруже. Одного разу підчас неприсутности батька Розвальський запросив Ольгу до себе до помешкання. По повороті батько довідався про зневагу дочки і пішов зі скарґою на Розвальського до царя. Цар не надумувався довго, казав покликати священика і повінчати Ольгу з Розвальським. Зчерги той самий священик дав розвід, а в сусідній салі зібрався военний суд, що засудив Розвальського на кару смерти. Присуд виконано негайно. Усе це пройшло скоріше, як у звичайній фільмі, бо тревало заледви не цілу годину.

НЕ МАЛИ ЧИМ ПЛАТИТИ.

У Варшаві викинули з мешкань 3 тисячі людей, бо не мали чим платити чиншу.

НОВА „ПАЦИФІКАЦІЯ" В ГАЛИЧИНІ

ВІДЕНЬ. — Одержано тут від визначного громадянина зі Львова такого листа:

„З краєвої преси ви не в силі довідатися, що в нас діється. Можете хіба вичитати дещо між рядками, або заключати з конфіскат, що ситуація дуже напружена. А на ділі в нас переводять Ляхи нову „пацифікацію". Тільки про це не можна ніде говорити, ні писати. По селах і містах допускається польська поліція страшних знущань. Бють страшенно. Є випадки смерти з самого побиття. Селян нищать цілковито. Розривають стрілецькі могили. Арештують за церковні пісні, де є слово „Україна". Сконфіскували навіть церковний співанник. Найбільш кроваво „спацифікували" Сокальщину і Равщину, а тепер взялися до Самбірщини. До „пацифікаційної" акції призначено спеціяльно підготовлені відділи жандармерії з Мостів Великих, які бушують перебрані й замасковані. Голос розпуки розноситься з усіх наших сіл. Ратуйте нас! Використайте те все в українських часописах, що виходять на іміґрації. Старайтеся дістатись до чужинецької преси. А як буде нагода, передам дальші відомости".

ПОЛЬСЬКІ УЛАНИ РОЗІГНАЛИ БАНДЕРІЮ, ЩО АСИСТУВАЛА ЕП. БУЧКОВИ.

ЛЬВІВ. — Про канонічну візитацію еп. Івана Бучка в Збаражчині годі довідатися з українських жерел, бо ті місця в українських часописах сконфіскованi. Тому треба обмежитися до того, що подають польські офіційні жерела. А з них виходить, що о. епископ Іван Бучко переводив канонічну візитацію по Збаражчині, а йому асистувала від села до села сільська бандерія. Ота бандерія, як подають польські жерела, обкидала в Хмеличах камінням команданта шкадрони Корпусу Охорони Погранича, ротмістра Куляґовського. Шкадрона, стаючи в обороні офіцира, розігнала бандерію. Кажеться далі, що українське духовенство мобілізувало бандерію, стягаючи молодь з подальших місцевостей, а один священик відмовився навіть пристосуватись до зарядження влади щодо обмеження скількости бандерій. По тій події, каже інша польська інформація, епископ Бучко удався до місцевости Нове Село, де перед численно зібраним населенням виголосив сильно підбурюючу політичну промову. Це спричинило, що син о. Малюци вдарив у голову польського дідича Малаховського, котрий нібито прийшов витати еп. Бучка разом з іншими Поляками. Побито теж іще якогось Поляка. Після того інциденту, кажеться в польськім звідомленню, еп. Бучко поблагословив зібраний нарід і знову виголосив підбурюючу проповідь.

ДВІ КОМІСІЇ ДЛЯ РОЗСЛІДУ.

ЛЬВІВ. — Еп. Бучко вислав до Варшави телеґраму з вимогою вислати комісію в справі розслідження подій у Збаражчині. Міністер внутрішніх справ, Перацький, повідомив гр.-кат. Митрополичу Курію у Львові, що комісію вже вислано. Митрополит Шептицький вислав теж у тесаме місце ординаріятську комісію.

НА УКРАЇНІ ЗАСУДИЛИ КОМІСАРІВ.

КИЇВ. — Закінчилася карна розправа проти 29 комісарів і високих совітських урядовців. Шість комісарів засуджено на кару смерти через розстріл, сімох покарано 10-літньою тюрмою, а останніх 16 покарано тюрмою від 3 до 5 літ.

СЛУЖБА БОЖА ЗА ПОЛЯГЛИХ У ЮРІ.

ЛЬВІВ. — Дня 26 травня відправив Преосв. Кир Никити в асисті вищого духовенства Службу Божу за поляглих борців, зокрема за вояків Української Галицької Армії. По середині храму була зроблена гарна могила, а перед нею стояв серед зелені березовий хрест з терновим вінком.

ПОЛЬСЬКА ҐАЗЕТА ПРО УКРАЇНСЬКИХ І МОСКОВСЬКИХ МОНАРХІСТІВ.

ВАРШАВА. — „Ґазета Варшавска" з 26 травня подає в телеґрамі з Лондону про довірочну конференцію представників російських і українських монархістів, на якій обговорено плятформу порозуміння. В нарадах узяв участь сам Скоропадський, що приїхав з Берліна, і лондонський представник Скоропадського, Коростовець. Плятформа співпраці побудована на тім, що російські монархісти признають Скоропадського дідичним володарем України, а його сина Данила наслідником престола будучої української монархії. Скоропадський підписав заяву в імені своїм і сина, що з хвилею приверненння царату в Росії визнасть зверхність російського царя. Україна ввійде в склад Росії на основі спеціяльної федераційної умови, зберігаючи автономію в ділянці внутрішньої адміністрації та в культурно-освітній, зате гетьманська армія буде підпорядкована спільному російському штабови, київський митрополит визнасть зверхність московського патріярха, а в справах закордонної політики буде одноцільний провід центрального уряду.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918
За оголошення редакція не відповідає
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Акдреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РОЗКРИТА ДВОЛИЧНІСТЬ

Статті Вилієма Генрі Чемберлина, кореспондента бостонського денника "THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR", про голод на Україні дають читачам знаменитий у своїм роді образ московської дволичности.

Перед цілим світом большевицький уряд заявляє наперед, що голоду нема. Коли деяким кореспондентам, як приміром Чемберлинови, вдалося переловити цей уряд на брехні, тоді уряд признає, що тут і там справді існують маленькі труднощі щодо заосмотрення населення в поживу. Коли ґазетяр розсліджує далі та переконується, що ці труднощі не такі рідкі, як це „гладкоязикі" московські урядники представляють, тоді „гладкоязикі" урядники складають вину на „махінації" ворогів большевицької політики, багатих дуків-селян, званих кулаками.

Такі речі говорять „гладкоязикі" большевицькі урядники і їх наймити заграничним ґазетярам, котрі є представниками заграничної опінії, котрі пишуть для заграничниї опінії та її виробляють. Отже слова „гладкоязиких" урядовців до чужих кореспондентів представляють те, що большевицький уряд хотів би, щоби світ про них думав.

Що говорить цей самий уряд населенню, яке попало під його кормигу? Натяк на це маємо в промові Калініна, совітського президента, про стан живности. Калінін каже, що большевики дали населенню безпощадну, діймаючу науку, щоби вони підпирали колективні фарми. Іншими словами, не „кулаки" своїми „махінаціями" викликали й вселили голод, але большевицький уряд своїми „махінаціями", які мали на ціли знищити неохочих до колективізації селян. Уже кепські жнива в 1932 році були, на думку Чемберлина, в значній мірі вислідом большевицької політики, несправедливої, постійної, безпощадної реквізиції збіжа від селян. Ограбивши їх з хліба, большевицький уряд лишив їх опісля на поталу, бо, мовляв, вони не хочуть іти на колективізацію. Голодом большевицький уряд хотів загнати селян у колхози. Навіть від колхозів уряд забирав збіже, так, що не лишалося селянам на прожиток, а це на те, щоби те збіже продати за границею та дістати за це капітали на ґрандіозні промислові проєкти.

У цей спосіб ця нібито селянсько-робітнича влада вчила болючо селянина не стільки колективної господарки, скільки вбивала йому в голову переконання, що головним інтересом большевицької держави є не село, а місто; не селянин, а міщух, а спеціяльно большевицька партійна верхівка. Для зовнішнього світа большевики представляли себе великими добродіями людства, яким „кулаки" не дають зробити благородного діла, а своєму селянству вони давали виразно до зрозуміння, що воно має принести себе добровільно в жертву молохови большевицької держави, і згинути добровільно, бо в противнім разі згине проти своєї волі.

ІМПЕРІЯЛІЗМ МОСКОВСЬКИХ ЕМІҐРАНТІВ І БОЛЬШЕВИКІВ

(Надіслана стаття).

I.

Писав колись Тарас, що „раз добром налите серце ввіз не прохолоне". Це правда, але правда й те, що серце, налите імперіялістичною злобою, також не тратить увік тої злоби.

Ми, Укранці, досвідчили цього аж забагато у відносинах з нашими окупантами, що розшматували нашу Вітчину, і є свято переконані, що злочинно награбоване чуже добро є і навіки має позістати. їх „святою" власністю. А коли ограблені протестують проти грабежі, то вони в їх очах стають злочинниками, котрих треба вішати та „под стенку" ставляти.

Якось перед трома роками, десь на еміґрації — в Берліні чи в Празі — зааранжували наші люди спільні сходини з Москалями, щоби з ними „по доброму" поговорити про московсько - українські взаємні відносини та їх „по доброму" **переконати,** що вони негарно поступають, не признаючи існування осібного уканїського народу, винищуючи його культуру, та таки і його самого, та не признаючи його права на самостійність.

Такі спільні балачки ведено щось пару вечорів, і наші добрячі Укранці аж зі шкіри лізли, щоби лише Москалів **„переконати",** що вони, Українці, мали слушність, а Москалі ні. Покликувались і на історію, і на лінґвсітику (науку про мови), на ґеоґрафію, но й на почуття слушности, справедливости. А коли по останнім дискусійнім вечорі всі вже розходились до дому, то Москалі на прощання заявили їм таке:

„А ми вам таки Малоросії та доступу до Чорного моря не віддамо!"

І так горячі, зі щирого серця походячі **„переконування"** Москалів Українцями на ніщо не придалися! Всі ті їх щирі слова відскакували від грубої московської душі мов той горох, киданий до стіни.

А чи інакше стоїть справа з іншими нашими „панами"?

Чи Поляки поступають інакше супроти Укранців, Білорусинів і Литовців?

І нічого не помагали ніколи „переконування" їх нашими людьми, що цеж не гарно сягати по чуже добро, або, забравши його — вимушувати та використовувати дійсних власників цього добра. На такі „переконування" вони робили **„великі очи"** і просто дивувалися, як може хтось бути таким „безличним" і домагатися свого! А коли їм говорено:

„А чейже ви самі стільки разів повставали і бунтувалися, щоби доходити „своправа" так, як ви його розуміли!" — то вони мали (і мають) на це лиш одну відповідь:

„То цалкем цо інneго!"

Помилявсяб грубо той, котрий думав би, що таку відповідь давали Українцям лише шляхтичі або багачі, буржуї. Ні! Таксамо думають і польські соціялісти, себто оборонці „робочого класа", як кажуть Москалі.

Чиж не польський соціяліст **Гавснер** (як бачите — дуже польське імя!) був одним з найзавзятіших „оброньцуф Львова", головного города галицької України?

Чиж не другий польський соціяліст (дарма, що Єврей родом) **Ліберман** був такимсамим „оброньцем Пшемишля"?

Одним словом — „раз імперіялістичною злобою налите серце ввік не прохолоне".

Не маючи політичного досвіду і вірячи товаришам по теорії — навіть провідники Великої України в роках 1918-1919 вдавалися в переговори з большевиками і кепсько на тім вийшли. — В практичній політиці кинули большевики фразу „самоопреділеніє вплоть до отделенія" до коша, а заляли і Київ і цілу Велику Україну своїми полчищами. Для ще більшого піддурення наївних укранських симпатиків комунізму — збудували для них навіть якусь мальовану українсько-радянську републику і почали її... українізувати. Та українські комуністи серіозно взялися навіть серед большевицьких рам до плекання української культури.

Але налитим імперіялістичною злобою большевицьким серцям не було це до вгодоби. А щоби утревалити на українських землях московське панування і не допустити України „до отделенія", большевики все, що могли — зцентралізували в Москві, а цілий український культурний — дарма, що соціялістичний рух, напятнували контрреволюцією і кинули анатему на нього. Однак вистарчило їм розстрілювати та на Соловки висилати визначпіших Українців, зокрема Галичан (і то комуністів).

Адже в Москалів „широкая натура", і коли вже беруться до роботи, то на велику скалю. При помочі своєї ославленої „хлебозаґотовкі", вони розграбили багату і урожайну Велику Україну, а міліони її населення засудили на голодову смерть. Рівночасно при допомозі продажної світової преси стараються вони закрити ті страшні, досі у всесвітній історії нечувані факти.

А плян їх, на широку міру обдуманий, є ясний: вивезти якнайбільше Українців у ліси над Ледове море, на муки і повільну смерть, а решту, цілі міліони виголодити таки на їх рідній землі. — Але і цього їм іще замало: на **місце вивезених і виголоджених** на смерть — **спроваджують вони** на ту землю, котра по думці московських поетів „абилієм дишить" — **таки своїх рідних московських братів.** І отце власне і є той їх ґрандіозний большевицький плян, якого ще світ досі не бачив. Бож і Петро І. мордував десятки тисяч донських козаків (1708) і Українців (1709), але бодай їх земель не кольонізував Москвинами. Большевики однак перевищили і того (як його московські старообрядовці називали). **„антихриста"** і свій московський імперіялізм посунули до найдальших границь.

І чиж не подивляють тепер їх злочинну, але ґрандіозну тактику всі **московські імперіялісти еміґранти?**

(Кінець буде).

Іван Наконечний.

ПІСЛЯ „ЧИСТКИ" КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ НА УКРАЇНІ

Чистку комуністичної партії придумав свого часу Ленін. Цим способом він хотів звільнити партію від непевних членів, що масово насунули в большевицьку партію після перемоги совітської влади в Росії.

В руках диктатора Сталіна чистка стала знаряддям у його боротьбі з визначними членами партії, що мали неоднакові з ним погляди на політику комуністичної партії. Перед кождим зїздім комуністичної партії Сталін робить чистку. Настрашені виключенням з партії, комуністи гнуться, як лоза, перед всесильним „ґенеральним секретарем" і мусять коритися його волі. Він єдиний у партії **непомильний.** Він сам призначує ті комісії, що роблять „чистку".

Недавно в Москві видано книжку „Перші підсумки чистки (Пєрвиє ітоґі чісткі"). Ця книжка цікава тим, що подає числа і відсотки виключених із партії в ріжних частинах совітської держави до початку 1933 року. На жаль, нема ще всіх відомостей про чистку. Але й ті числа, що знаходимо в книжці, дають образ **політичних настроїв** у поодиноких областях СССР.

За що виключали комуністів з партії? Є ціла низка „гріхів": саботаж, нещирість, угодовство і нарешті — „шовінізм". У петербурзькій области виключено з партії комуніста за те, що мав одну безрогу та своєю працею збудував собі хатину. На Україні виключають комуністів за „саботаж": дехто з сільських комуністів відмовлявся орати коровами...

Найменший процент комуністів виключено в московській та в ленінґрадській области. Наприклад, у московській области вигнано з партії 14 відсотків, в самомуж місті Москві трохи менше: 12%. І цей відсоток має бути зменшений, бо ще виключені подають заяви, що їх „вичищено" неправильно.

Вже на Уралі процент вичищених доходить майже 21 (більше як пята частина). Але найгірше на Білій Русі та на Україні. На Україні з комуністичної партії виключено аж 35.5%. (Харківський „Комуніст", 1 лютого 1934 р.). Про причини такого **погрому** комуністичної орґанізації на Україні згадана книжка подає цікаві подробиці. Наприклад, із партійного осередку при Українській Академії Наук у Києві виключено із 100 осіб 44 членів. Між ними знаходимо такі визначні імена:

Миколенко, директор всенародньої бібліотеки в Києві (найбільша бібліотека на Україні).

Левицький, уповноважений Головнауки.

Комишан, учений секретар 2-го відділу Академії Наук.

Артемський, секретар партійної організації при Українській Академії Наук.

Баран, директор інституту шевченкознавства (Галичанин).

Інші імена: Кіндрат, Сидоряк, Шуран, Руденко.

Все це заслужені перед Москвою комуністи українського роду.

Баран Михайло був свого часу членом большевицького революційного комітету для Галичини. Але — марна слава! І його **„вичистили"**, як „переродження" та сина австрійського жандарма. Так необережно чоловік вибрав собі родичів...

Комуністичну орґанізацію на Київщині чищено дуже жорстоко. Особливо дісталося сільським комуністам. Загалом на Київщині виключено половину (50%) комуністів. Але добре „почистили" й робітничі комуністичні осередки, бо там виключено понад 40 відсотків членства. Найменше виключено між комуністичною бюрократією. Загалом на Київщині виключено 10,985 осіб, на цілій Україні — 51,713.

Хоч „російський шовінізм" визнано постановою комуністичного зїзду за головну небезпеку для радянської влади, ніде нема випадку, щоби хтонебудь був виключений з партії за російський націоналізм. Інакше на Україні, Білорусі, Кавказі. Тут між комуністами — самий „шовінізм". Ось наприклад: комуніст Миколенко в Києві заявив перед комісією:

„Мене переслідують, бо моє назвище на **„ко"**, бо я Українець". Миколенка виключено, як українського „шовініста" і запроданця закордонних капіталістів.

Так виглядає чистка.

Р. С.

Д-р Г. Ґ. Скеґар,
Шікаґо, Ілл.

ЩО ПИШУТЬ ПРО УКРАЇНЦІВ

Часть XI.

Отсею частею я кінчу свою збірку історичних каблів про пацифікацію Українців у Польщі з 1930 року. Мені здається, що спеціяльно статтю Фарсона повинні ми надрукувати великими чорними буквами, яку кождий Українець повинен вбрати в рамці під скло, та час від часу перечитувати її. Бо ця стаття не є собі звичайна писанина, а є це подані інформації Поляком Ґоґовським американському кореспондентови про **поділ Українців на ріжні національности в міру того, до якої церкви вона належить.**

Дальше є тут „інформації" про У. В. О., про підпали панських стирт, про грабіж почт, про побиття Українців та збурення кооператив, та найголовніше про катування одного селянина аж до смерти. Одним словом — є це страшний і найліпший історичний матеріял очевидця, звернений в оборону Українців, а проти Польщі, Кождий з нас повинен уважно цю статтю перечитати і дати комусь іншому перечитати її, а відтак треба її сховати для ужитку в будуччині.

SPIES HAUNT FARSON ON TRIP OBER UKRAINE.

Correspondent Uncovers Charges of Cruelty to Ukrainian Peasant.

By NEGLEY FARSON.

Special Cable to The Chicago Daily News Foreign Service.

Copyright, 1930, The Chicago Daily News, Inc.

LWOW, Poland, Nov. 19.—One of tne vicissitudes of accepting invitations from the Polish ambassador at Washington to investigate conditions in Poland is being haunted by as motley a crew of spies as ever stepped out of a ten-twent'-thirt'. The polite but persistant police of Gaje finally released me, after a six-hour grilling, but spies then took up the chase.

Finishing a late dinner at the Hotel Georgea, I received an unpleasant surprise at finding an ugly girl sitting outside the restaurant door, wearing a tam o'shanter and rubber boots, whom I had recognized as seeing in the room I had accidentally wandered into in search o. warmth in the chily political police barracks.

This unpleasant spy was so adhesive that I finally asked the minister of security of Lwow province if he couldn't supply me with a prettier one.

Strange Visitors Drop In.

Next morning before I was out of bed there was a knock on the door and in slouched a furtive, unshaven figure who in a hoarse voice asked me what did I think about the village of Gaje—had the peasants told me everything? When I said that it was none of his business he then asked me how could a Ukrainian get to America who had been refused permission to leave by the government. I told him to clear out of my room.

A few hours later a voice over the telephone, in broken English, asked me did I want an interpreter: "I spik fine English."

Frederic Voight, correspondent of the Manchester Guardian, got off the train from Warsaw that morninng and came to my room. When we came down to the hotel lobby we found five spies perched there waiting for us. They looked so hungry about midnight that we almost asked them to have some supper.

I merely mention this to show the absurdity of free talks with any persecuted Ukrainians, because while courteous Bazyli Rogowski, minister of public security for the Lwow Voivodeship, gave me a personal card that afternoon to show policemen in the villages my authority, it was also a certainity that we could not approach a single village without spies dogging us and immediately informing the police there, upon whose appearance the terrified peasants would refuse to open their mouths— as had happened to me upon my arrival with a policeman at Gaje.

Poland Gives Its Side.

M. Rogowski asked me to give a fair statement of the Polish side, which I was only too ready to do.

In Eastern Galicia the nationalities are usually tabulated by religions— Roman Catholics are Poles, Greek Catholics of the Uniate church are Ukrainians, Jews are Jews, orthodox churchmen are Ruthenians. In the Lwow Voivodeship there are some 900,000 Poles and more than 1,000,000 Ukrainians. The Poles are mostly in the towns; the Ukrainians are peasants, and rich landlords are Poles or Jews.

Most of the trouble has been around the towns, where pupils of secondary schools— always susceptible to the heroics of nationalism— have come under the U. O. W. (secret Ukrainian military organization), whose headquarters are in Berlin, and which, according to M. Rogowski, is largely financed with German money.

The U. O. W. works on a three-man system —never more than that number are initiated into any plot. Such agents had robbed the government mail van at Bobrka in July, a village less than twenty miles outside Lwow, killing one policeman. One of the bandits, who was shot, turned out to be the son of a Uniate priest. At present twenty priests are in prison awaiting trial in connection with peasant sabotage.

Many Farms Set Afire.

The peasants of the three Eastern Galician voivodeships had, so M. Rogowski claimed, started 155 farm fires and committed ten cases of telephone and telegraph wire cutting—one isolating the city of Lwow for hours—and killed one policeman. For this the government made 852 arrests, 500 of these persons being now in prison awaiting trial, and killed five Ukrainians.

Farm fires, M. Rogowski assured me, had cost insurance companies more than 9,000,000 zlotys ($1,012,500).

Against this the metropolitan Bishop Szeptycki told me that he had conclusive evidence that at least three peasants had died as a result of floggings; that he estimated there were at least 1,000 Ukrainians in jail, and that in addition to the eleven brutally beaten victims lying under his protection in his own hospital, there were some fifty patients coming to have their wounds dressed and hundreds of others in the villages were unable to get there.

Polish soldiers have vortually ruined the great business enterprise of the Ukrainian co-operatives, either ransacking, wrecking or crippling them so that they are unable to give further credit. It is estimated that some 800 villages have been subjected to persecutions in one form or another.

Peasants Beaten Cruelly.

As I have said, the story cannot be told with mere statistics. The dramatic figure of the huge, gray-bearded Szeptycki in his palace behind walls lined with paintings of stern bishops and saints; battered peasants lying with raw and bleeding buttocks in the hospital in the courtyard, tender Sisters of Mercy removing the bandages; an old man 62 years telling how the soldiers rode into his village, herded the people into a barn-like meeting house, flogged twenty men until some fainted only to be revived with buckets of cold water and flogged again, and exclaiming, "but when I fainted I did not feel any more," spies waiting in a taxi outside—and my own feelings now as I write this about the safety of the peasant who dared police vengeance to come into Lwow to see me from Gaje.

"I shall probably be taken by the police as I leave the hotel door," he said grimly, "but we want to make sure you know the truth about what they did to Tiutku." (Michael Tiutku, a youth of Gaje, was belabored by a group of soldiers to whom he had lied about the existence of a machine gun in a timorous moment.)

I told him that the Polish authorities had already admitted his death— heart failure.

He gave me a grim smile. "They beat him," he said, pointing to my comb lying on a table, "until he was the color of that."

Poland, where one man out of three belongs to a minority of some sort or another— usually truculent—deserves worldwide understanding and even sympathy. But nothing can excuse brutalities the soldiers have been allowed to inflict on the innocent Ukrainian peasantry.

(Chicago Daily News, Nov. 19, 1930).

Понижча стаття є того самого автора, а написана три тижні перед першою статтею. Подає вона багато історичного матеріялу про життя-буття Українців під Польщею та про нашу затяжну політичну боротьбу за своє існування.

PILSUDSKI ACCUSED OF ATROCITIES IN UKRAINE.

Little Province is Overrun by Polish Troops.

Dictator Charged with Trying to Prevent Vote of 7,000,000.

By NEGLEY FARSON.

Special Cable to the Chicago Daily News Foreign Service.

Copyright, 1930, The Chicago Daily News, Inc.

BERLIN, Germany, Oct. 24.—A Warsaw dispatch announces the arrest of a Canadian journalist, William Day, who was seized by the Polish police when investigating alleged Polish atrocities in a peasant village near Lemberg. Day had haken photographs and talked with peasants after the so called "pacification" of the village by a detachment of Polish soldiers.

The Chicago Daily News correspondent has in his possession a document which gives the text of a pastoral letter by the uniate metropolitan bishop of Lemberg. All available copies of this letter were, it is reported, confiscated by the Polish authorities Oct. 16.

Bishop Count Szeptycki went to Warsaw to attempt to mediate between the Ukrainian peasants and the Polish authorities, an effort which ended in complete failure. The venerable bishop admitting that the Ukrainians have been guilty of certain acts of incendiarism, asserts that the Poles have been indiscriminate in their retaliation.

Populace is Punished.

"The whole population is now being severely penalized by dragoonings, levies and requisitionings," he says, "Punitive expeditions are being dispatched into villages where there has been no sabotage whatever and where the people have been peaceful and loyal. It is with great concern for the future that we see signs of physical force now being used to destroy the cultural and economic heritage of our people.

"Even the clergy have been beaten and humiliated in many cases before the people and church dignity has been trampled underfoot."

In an interview with this correspondent, the leader of the Ukrainian nationalist committee in Berlin conceded that the Ukrainian peasants are not altogether without blame, since acts of violence are properly charged to them.

He admits that they have been guilty of incendiarism, but he makes the accusation that most of the fires on Polish farms during the harvest season were started by the land owners themselves. The world slump in wheat prices

UKRAINE IN THE LATEST PUBLICATIONS

Another book by H. Hessel Tiltman, entitled "The Peasant Europe" was released in May.

The author is an authority on international affairs. Some of his popular works are "The Terror of Europe", in which he wrote very well of the Ukrainians; "The Slump"; "James Ramsay Macdonald," etc.

The Peasant Europe is not a historical record but it deals with the past and present political, economic and social conditions of the peasants.

From the publishers summary we learn that the author has traveled over nine thousand miles by automobile and bullock-carts covering the peasant lands of Austria, Croatia, Serbia, Bulgaria, Macedonia, Old Rumania, Bessarabia, Bukovina, Transylvania, Hungary, Czechoslovakia, Poland, East Galicia, and Volhynia. He was in the remotest places of Europe; lived among the peasants and was a guest in their homes. In this way he was in direct contact with his subject, and the book contains the true facts as of to-day about the living conditions and the feelings of the people.

The book is written in journalistic style, very easy to read, and gives a detailed account of the peasant peoples that make up half of the European population. One of these is the Ukrainian peasant, being the largest in population and covering a vast territory. And though the book is about fourteen different peasantries of Europe many chapters are about the Ukrainians. They are mentioned throughout the entire book in the authors comparisons of classes. These are to the credit of the Ukrainian peasant, though the conditions they live under are of little credit to the regime. Much valuable information is compiled especially about "The Nation Nobody Knows" (the Ukrainians). Many characteristic illustrations are included.

At last here is a good reference book in English, for the English-speaking Ukrainian, who is interested in the Ukrainians and their problems, and who lacks the up to date data on the Ukrainians and their relations to the other nationalities in Europe.

Do not fail to ask your dealer or the "Svoboda" to get you a copy. Also ask your public library to get this book in. In this way you will acquaint them with your interests without much effort on your part. You will fully appreciate "The Peasant Europe" only after inspecting it.

K. S. K.

Адреса Обеднання:
OBYEDNANYE,
P. O. Box 122, Hudson Terminal
New York, N. Y.

З ЮВІЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ У. Н. СОЮЗА.

МЕКАДУ, ПА.

Свято 40-літнього ювилею У. Н. Союза.

В неділю, дня 27-го травня, відбулось свято 40-літнього ювилею У. Н. Союза злучених відділів, а це: 7 і 186 з Мекаду, і 85 з Гейзлетон, Па. Свято влаштовано в галі „Стренд Театр" в Мекаду. Відкрив його голова комітету, гр. О. Шараварко, котрий пояснив вагу 40-літнього існування У. Н. Союза та представив програму свята. — Потім хор відспівав гимн У. Н. Союза і „За Україну".

Вступне слово виголосив гол. контрольор, п. Д. Капітула, котрий належить до старших і довголітніх членів У. Н. Союза, і як такий переповів історію організації. Бесідник представив наших людей тут на іміграції перед 40 роками, та конечну потребу їх рятування при допомозі такої организації, якою став У. Н. Союз.

Згадуючи тих піонірів, котрі положили багато праці для цеї організації, а з котрими бесідник працював, підніс, що вже багато з них не діждались 40-літнього ювилею плодів їх праці.

Тут бесідник візвав присутних вшанувати память тих піонірів повстанням з місць. Також згадав, що У. Н. Союз за 40 літ свого існування виплатив вдовам і сиротам та іншим жертвам недуг і каліцтв 4 міліони долярів титулом запомог.

Потім діти віддеклямували „Витай, Батьку Союзе", а хор відспівав „По цей бік гора".

Святочну промову виголосив головний фінансовий секретар-касієр, п. Роман Слободян. В сорок пять минутових бесіді переповів причини, які змусили наших людей емігрувати в далекий незнаний світ, шукати долі, волі й хліба. Шукали хліба, покидаючи країну, яка при відповіднім державнім устрою та вмілій господарці могла би виживити пів світа. В сороклітнім ювилею клонимо голови перед тими піонірами, що положили трівкі основи під першу українську народню організацію, як також і тими, що витревало працювали для Союза та не зважаючи на ріжні перешкоди зі сторони своїх і чужих під стягом У. Н. Союза. Сороклітня праця У. Н. Союза, говорив бесідник, була не тільки на полі асекурацийнім, даючи забезпечення членам і їх родинам, а була це праця дійсного лідера, який провадив цілу еміграцію до світла, правди і знання. Члени У. Н. Союза не тільки збудували одну з найкращих організацій між славянськими народами, але через свій орган „Свобода" освідомлювали меншого брата, вчили, як треба складати сотки тисяч долярів на просвітні цілі, на боротьбу за свою власну державу, там у ріднім краю, а тут виховувати свідомого горожанина та зорганізованого робітника.

Дальше взивав бесідник родичів, щоби вчили своїх дітей любити рідну мову, пісню і культуру. Щоби виховували своїх дітей на гарних характерних горожан і свідомих патріотів, яким зможуть передати цю працю, яку будували сорок літ. Околиця твердого вугля була колискою найбільшої нашої організації. Та околиця далі може фігурувати на першім місці в Союзі, якщо діти українських майнерів стануть членами У. Н. Союза та зуміють продовжувати ту працю, яку започаткували їх родичі не тільки для себе, але й для них і для всього українського народу.

Потім гурт дітей віддеклямував „В 40-літній ювилей У. Н. Союза".

Наступним бесідником був український адвокат Адам Баволяк, котрий говорив по англійськи. Говорив про обезпечення і організування та доказував, що У. Н. Союз має забезпечену фінансову будучність, та що ми повинні горнутись до нього і приєднувати для нього молодше покоління.

Потім хор відспівав: Ой зійшла зоря, Сусідка, Пряла би я куделицю, і Далека ти, а близька нам.

Голова комітету, О. Шараварко, пояснив, що друга часть програми нинішнього свята розпічнеться зараз в парохіяльній галі при укр. гр.-кат. церкві й буде получена зі спільною вечерою, співом, промовами і музичними продукціями. Вкінці заявив, що по нинішнім святі ми всі возьмемось до спільної щирої праці в користь У. Н. Союза, щоб він у тім ювилейнім році зріс і змінився.

На закінчення хор відспівав американський гимн. Потім присутні удались до згаданої галі, де голова комітету, О. Шараварко, відкриваючи бенкет короткою промовою, передав провід в руки о. В. Довговича, як тостмейстра. Забрав слово о. Довгович та виразним тоном візвав присутних, щоб нинішне свято не скінчилось тільки на теплих словах, бо коли би в дійсности це свято мало скінчитись тільки на промовах, співах і вечері, то краще, щоби його не було. Бо нам тепер не слів, а діл треба. Потім започаткував бенкет молитвою. А далі переводив програму. Бесідників та виступи хору чи інших виконавців програми витав о. Довгович своїми оригінальними жартами, в яких було багато правди, що розвеселило публику.

При вечері говорили ще пп. гол. контр. Д. Капітула, гол. радний А. Шаршонь, гол. фін. секр. Р. Слободян і адвокат Сквір. А по англійськи говорили адвокат А. Баволяк і Михайло Яцула. Бесідники говорили про способи організування старших і молодіж, про початки української іміграції в Америці і т. п. Своїми жартами теж розвеселювали публику, яка нагороджувала їх довгими оплесками.

Відспівав це кілька пісень хор з Мекаду, котрий як в однім так і в другій галі виказувався дуже добре, а співав під проводом диригента п. Лабойка.

Скрипкове сольо з українських і інших композиций відограв п. Теодор Дрань при фортепяновім акомпаніяменті панни Юлії Рифун.

Сольо на гармонії відограла Анастасія Тиханська. Також відограв сольо на скрипці молодий скрипак Еміліян Рифун.

На закінчення о. В. Довгович подякував присутним за участь, а бесідникам і комітетови свята за їх труди. Свято закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна".

Присутній.

— Вчера, користаючи з того, що на сходах іще не світилося, поцілували ви мою жінку! Як ви могли зробити щось такого?!

— Справді! Маєте, пане, рацію. Як ми перейшли на освічене місце, то я сам собі дивувався!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

NEW YORK, N. Y.

The Window Cleaners Union's President on the Situation in the Industry.

I wish to state several facts pertaining to the situation in Local 2 for the benefit of all Ukrainian members of Local 2 as well as all the members in general. None of you forgot the happenings in 1929 which resulted in the crushing of our organization and brought considerable sufferings to our members and their families due to the Communist element in the Local during 1929. None of you forgot that that group of people that were in control of the Union at that time spent thousands of dollars fighting our local union to break away from the American Federation of Labor and bring about the affiliation with the Communist Party.

Again at this time, the same people are waging a campaign against Local 2 with several individuals and office-seekers combined in an effort to break away form the A. F. of L. once more and affiliate themselves with the Communist Party. For the past five years since 1929, this group is trying to break the morale of the members and break Local no. 2 They have not been successful for the past five years. Now they have a new scheme: they have been trying to obtain in the Supreme Court an injunction removing all the present officers of Local no. 2 so that by doing so they might have the opportunity of capturing the organization.

I am merely warning all the good and loyal members of the Building Service Employees International Union and Local 2 not to permit themselves to be misled: if you do assist them in this fight, it will result in weakening the Union and deprive you of Union conditions. It is just this that they would like to see: that you lose your organization and work in the open shop system for the wages that the bosses will give you and the weekly hours they will force upon you.

They have been spreading false rumors about me, saying that I ran away from the Union. For your information, I wish to state that I am here and I am going to stay here to defend the principles of the American Fedration of Labor and I am going to defend all the good standing and loyal members of Local 2 affiliated with the Building Service Employees International Union in order to prevent a repition of the occurence in 1929. I did not run away. I was out of the City for several weeks on account of my ill health but I am back and I am going to carry this fight to a finish to prevent Communist sympatizers from capturing Local 2.

Once more I wish to call upon all of you that by fighting with and supporting the Executive Board and the officers, you have everything to gain and maintain your union conditions. By supporting these office-seekers against the Executive Board and the officers of the union you have everything to lose.

PAUL KRAT, President
Window Cleaners Pro. Union, No. 2.

caused the prices on the farms to fall below the price for which the crop was insured. Therefore, he asserted, the landowners burn crops and beat the Ukrainian peasants for having set fire to them—and collect insurance.

The Ukrainian nationalist committee in Berlin makes the claim that most of the farm fires in Poland have been in regions where the highest insurance has been placed.

7,000,000 Votes Involved.

The immediate aim of "pacification" of the Polish Ukraine—or eastern Galicia as it is officially termed—is, says the Ukrainian committee, to prevent the Ukrainians voting as a unit against Marshal Josef Pilsudski. There are 7,000,000 Ukrainians in Poland, a homogeneous mass solidified by the desire for a national Ukraine. If allowed to vote as they wish, say their spokesmen, the bloc would frustrate the government's attempt to get a two-thirds majority in the forthcoming Polish sejm or parliament.

Schools and other Ukrainian cultural institutions, the Ukrainian nationalists charge, are being destroyed by Marshal Pilsudski's emissaries in an effort to stamp out Ukrainian consciousness. Even Ukrainian sport clubs are being officially dissolved, they say.

The complaint is made that Ukrainian nationalism has been ignored by the League of Nations, and that the committee of Ukrainians at Geneva has not even been listened to. The league, the Ukrainians, say, takes up the cudgels only when some big nations is involved.

Ukrainians Look to Moscow.

The obvious inference is that the Ukrainian nationalists are looking toward Moscow by way of Kiev, where there are demonstrations and street parades daily and where imprecations are hurled at Polish capitalists for "suppressing the Ukrainian spirit."

Sympathizers with the Ukrainian agitators assert that it is not to Europe's interest for methods of repression to be used that will tend to create material for a bolshevist bloc down through central Europe now that great masses unemployed are susceptible to red doctrines.

1,000 Opponents Jailed.

From a reliable source I am informed that there are at least 1,000 persons in Polish prisons specifically accused of "political crimes". It is dificult to establish a definite category, as it is said that 5,000 is really nearer the number who have been jailed.

Among these in the first 1,000 are sixty members of the previous Polish parliament: Wincenty Witos, three times premier of Poland; another who has been premier once; the president and the vice-president of the socialist party (largest in numbers in Poland); president of the Polish Trade Unions, and the old Polish patriot, Pan Kwatinski, who has been a life-long fighter for Polish freedom.

It is interesting that while the Ukrainians claim that they are 7,000,000 strong in Poland, the Poles say there are only 5,000,000 Ukrainians—the number depends upon who counts them.

Polish patriots here who are unsympathetic to the Pilsudski dictatorship, even if veiled by a parliamentary regime, say the same thing can be said abouth the forthcoming election votes in November. In the last sejm they claim that out of 440 seats only 125 were held by the government. If the elections are held legitimately this time, they declare, Marshal Pilsudski will not have a chance of carrying even half of the last number.

Five Parties Fight Pilsudski.

Five parties — socialists, three peasant parties, and the national labor group—have combined to form a solid anti-Pilsudski bloc for election purposes. Marshal Pilsudski's chief attack is now against the Polish socialists, in which they say he is even leaving the communists alone. Not combined with the above parties, but believed to be solid against Marshal Pilsudski, is the strong national democratic party.

The German social democratic newspaper Vorvaerts this morning says: "The reign of terror is so heavy in Poland now that in the election campaign the socialist parties can seldom and only with the greatest difficulties get meeting halls. Everybody expects an immense faisification of the election returns upon closing the polls. If the government succeeds in conquering 300 out of 440 seats it may be said to be subsidizing strongly the cause of Ukrainian nationalism—particularly the separatist movement in Poland."

(Chicago Daily News, October 24, 1930).

Остання стаття є не менше важним історичним документом для нас, Українців, а є вислана вже іншим кореспондентом із Женеви. Що правда, наші жалоби не принесли тих результатів, яких можна було сподіватися, але Гонтер це дуже добре предвидів. Крім цього голосніші справи пригнули меншу справу.

BRITAIN WARNS POLES ON ISSUE OF MINORITIES.

League Gets Petitions Protesting Treatment of Ukrainians.

By JOHN GUNTHER

Special Cable to the Chicago Daily News Foreign Service.

Copyright, 1931, The Chicago Daily News, Inc.

GENEVA, Switzerland, January 23.—The British ambassador to Warsaw has just communicated a strong warning to the Polish Government against further "pacifications" of minorities in the Ukraine, it is said here.

At the same time eight different petitions on behalf of Ukrainians protesting alleged Polish atrocities have been declared "accepted" by the League of Nations secretariat. Four come from the former foreign minister of Ukraine, one from Ukrainian deputies in the Polish parliament, one from Ukrainian emigres in France, one from a Ukrainian committee in Prague, and one from sixty-one British members of parliament.

Many Protests From the United States.

Meantime the secretariat has received between 300 and 400 telegrams and letters of protest from various persons and organizations in the United States.

The petitions having been accepted, they are now being forwarded to the Polish government, which within two months must send the league its reply. This means that the Ukrainian question is fairly sure to have a place on the agenda of the next league council meeting, in May, with consequent further embarrassment to the Poles.

The Ukraine outrages were much more violent than those in Silesia, which Germany is now adducing before the council. Ukraine, however, is not a great power like Germany and the Poles may have an easier time avoiding a rebuke.

Deadlock on Arms Parley.

Members of the league council met privately this morning and were deadlocked even more hopelessly than usual on the final details of the disarmament conference. Germany and Italy continue to protest so strongly against the choice of Foreign Minister Edward Benes of Czechoslovakia as chairman that for the moment at least he is out of the picture.

There is no ready substitude candidate available. Rather irresponsibly, some delegates suggest the nomination of an American, Charles G. Dawes or Dwight W. Morrow. The American state department, however, is known to be against this at present and the presidential elections in the United States in 1932 are likely to preclude the presence at Geneva of any important American diplomat.

This morning the situation is as follows:

As an attempt to compromise, Foreign Minister Aristide Briand of France, suggested that a political committee be apointed now to arrange the details of organization, thus taking it out of the hands of the league council and giving a couple of months' leeway for argument.

Then, however, the question of the chairman of this committee came up and M. Briand of France suggested Dr. Benes. The Germans and Italian again oppose Dr. Benes. Next Foreign Minister Arthur Henderson of Great Britain suggest the chairman be chosen by the conference itself. The debate it going on.

This would mean that the conference would meet without a president in circumstances of great uncertainty. Mr. Henderson replied that the league secretaria could be charged with the preliminary technical details.

Political Differences Persist.

All this means that the political differences between the powers are so acute that even the relatively non-political preparatory details already badly bogged.

The deadlock continues also on the settlement of the Polish-German dispute. The Germans have stiffened their attitude here because of the nationtlist feeling in Berlin and because France has stuck so hard to Dr. Benes, as chairman of the disarmament committee.

If a compromise on disarmament had been possible the Germans might have been more conciliatory regarding Poland. As the discussion stands today the Germans insist on four points:

1. A definite statement by the council that the minority treaties were violated by the Poles.
2. Formal condemnation by the council of the Silesian disorders.
3. Financial reparation by Poland before the next council in May.
4. Removal of the Silesian Voyvode Graczynski and guaranties for the future.

It is nearly impossible for Poland to accept all this.

(Chicago Daily News, January 23, 1931).

— Не знаю, що собі купити, дім чи авто?

— То дуже просте. Купи собі дім, позич собі гроші на гіпотеку, а потім за ті гроші купи собі авто. Будеш мати і дім і авто.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Филаделфія, Па. — Українська Народня Школа в Филаделфії-Франкфорд стверджує, що допис у „Свободі" з 29. травня відноситься до концертового свята, а закінчення шкільного року відбудеться 30. червня.

Подяк, надісланих з краю від виділів читалень чи Народніх Домів, не поміщуємо. Вистарчає саме добре діло, себто проголошення жертв.

UKRAINIAN WEEKLY
(Concluded)

UKRAINIAN AFFAIRS IN AMERICA

POLITICAL ACTIVITIES IN WOONSOCKET

The Ukrainian-American Citizens Club, at its monthly meeting Wednesday evening, May 24, in their club rooms at 61 Cato St., Woonsocket, R. I. made plans for a registration campaign to induce residents of Ukrainian descent to become voters, and take an active part in community affairs.

The club members discussed State and City affairs and the need of new industries in Woonsocket. It was planned to have a prominent speaker for the next meeting, which will be held June 26. All those interested are requested to be present at 7 o'clock. John Kokolski and Steven Bardaczewsky were appointed as a committee to make arrangements for a membership drive, which has already begun.

Dmetro Piczynski, presided at the meeting. Refreshments were served by Michael Lewis, Walter Kinderforsky and Dmetro Pinczynski.

UKRAINIAN-AMERICAN CITIZENS CLUB.

CHORUS OF NEW BRITAIN, CONN.

After 10 months of hard work, the Ukrainian Choir under the direction of Prof. Hoptiak has won high praise and is now rated as one of the best choirs in the city. The choir is composed of 50 members, and 75 percent of these are under 20 years of age. The following are three of the biggest events they took part in.

The first event was when they appeared in the Chorus Contest sponsored by the Lithuanian Varput Chorus. Ten choirs of different nationalities participated, and in the final results the Ukrainian Choir was judged to be among the three best choirs.

At the "Listopadove Svyato" the mixed and mens choruses presented a very fine concert, which won them high praise from City Officials. This was considered the best concert held for over a period of 5 years.

The third time was when they appeared before an audience of several thousand on the Lithuanian Independence Day. Clad in Ukrainian Costumes and singing very beautifully they received great applause, and had to sing two encores. They also took part in a recent Mother's Day and Memorial Day programs.

The choir expects to travel to the larger Ukrainian colonies in Connecticut.

JOHN SELEMAN.

MANCHESTERITES HOLD PLAY

The three-act comedy "Womens' Conspiracy", presented by the local branch of the Ukrainian National Women's League, was well appreciated here in Manchester, N. H. May 26th. A large crowd was present, among which were several outsiders. During the intermission the audience was entertained by Harold Lesiuk, who directed the play.

The scene of the play took place in a small Ukrainian village where the women decided that bar room activities should be prohibited. The men, instead of working in the fields, spent their time in the bar room. Somehow the women became successful in taking affairs into their own hands. A trial was held and the men took oath never to touch liquor again.

The characters included were: Joseph Charko, Anna Kiriluk, Roman Skrotsky, Wasyl Petriw, Teklia Mihal, Wasyl Kaczmarski, Stella Marshall, Helen Bedvarczyk, Rose Nucher, Anna Petryn, Mary Buciak, Katherine Strusa, Marie Petryn, John Luczko, John Buren, Sally Mihal and Anne Strusa.

The money taken in from the play will be sent for "Рідний Край".

ANNA STRUSA.

ACTIVITIES OF NEW YORK Y. U. N.

Let me herewith reveal the past and subsequent activities of the Eleventh Branch of the Young Ukrainian Nationalists (of ODWU) of New York City.

On Green Sunday, May 27, our branch sent out some of its members to the various Ukrainian churches within the vicinity to pin on the church-goers little yellow and blue flowers. The proceeds of this action are to be sent to Europe for the purpose of alleviating the sufferings and hunger of the mothers of our deceased young heroes such as Bilas, Danylyshyn, Holowinsky, and others. This action was a response to an appeal, issued by these mothers, which was printed in the "Svoboda".

At any rate, here is an account of the proceeds:

Ukr. Catholic Church of St. George in N. Y. C.	$17.25
Ukr. Orthodox Church of St. Vladimir in N. Y. C.	16.32
Ukr. Cath. Church of Yonkers, N. Y.	10.41
Ukr. Orth. Church of Holy Ascension in Newark, N. J.	8.50
Total Proceeds	$52.48
Expenses (cost of flowers, travelling expenses, etc.)	7.80
Net Profit	$44.68

This money ($44.68) was sent for the above mentioned purpose thru the "Obyednanye."

Mr. Stephen Shumeyko was our guest speaker on May 11 last. His topic was a revelation of the conditions of "Ukraine Since the World War." The speaker carefully outlined the conditions which our people in Europe are endeavoring to combat. The lecture was indeed illuminating.

A frolic is being held by our branch of the YUN on June 9. A radio is to be raffled off also. The proceeds are to be sent to Europe to continue "The fight for Ukrainian freedom."

We have elected three delegates to the ODWU convention, which is to be held at New York on June 23-24. We also are considering the Congress of the U. Y. L. of N. A. this late summer. We expect to send delegates there also.

From two or three articles printed in the "U.W." you have learned what type of organization the YUN is. If anyone is desirous of becoming a member, get in touch with one of the members of the committee.

Stephen W. Droboty, pres.
Thomas W. Pawluk, sec'y.
Stephen Kostiuk, treas.
Eugenia Danyluk, fin. sec'y.

THE UKRAINIAN YOUTH OF BALTIMORE, MD.

The Ukrainian Youth of Baltimore, Maryland has been very active on two different occasions.

On May 12, 1934 the Ukrainian National Choir (under the direction of Mr. J. Slobodian) took an active part in the celebration of the National Music Week, held at the Peabody Conservatory of Music.

Taking part in the celebration were many other nationalities, such as, Greeks, Bohemians, Italians, Poles, and our enemy the Communists, who were Ukrainians, but are now fanatics of the red flag.

Then on May 13, 1934, "Mother's Day", the Ukrainian Cooperative Club gave an entertainment and a dance in honor of all Mothers.

Those taking active part in the entertainment were the members of the U. C. C. as a whole and the young Ukrainian school children.

The children that did specialties at the entertainment were Nadia Evanowicz, Stella Olenz, Anna Gevera, Michael Peltz, Walter Evanowicz, and Joseph Levin.

The members of the U. C. C. that gave talks were: Helen Pise, who talked about "a Mother's Feeling for Her Child," and Margeret Semenkiw who spoke on the "Meaning of Mother". Following these talks Albert Stysley and John Bilobran presented a Cossack Dance.

Following the Cossack Dance the Mothers were given carnation brooch pins and served with refreshments.

In conclusion, the master of ceremonies, Joseph Marmash, President of the U. C. C., thanked everyone for attending and told them to dance as long as they pleased.

WALTER MARMASH.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

Проситься відділових секретарів присилати повідомлення про всякі збори принайменше один тиждень перед зборами.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Дністер, від. 361, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 9. червня, в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 217-19 Іст 6-та вул. Обовязком є кождого члена явитись на означений час, бо є важні справи до вирішення. Пригадується членам, що кампанія за новими членами незадовго скінчиться, так є вашим обовязком прискорити свою задачу і привести з собою нових членів до Тов. Дністер і У. Н. Союза. Напоминається членів, щоби вирівнали свої залеглости, щоб оминути суспензи. Не явившийся на цих зборах член підлягає карі після статута. — Ілія Гнлар, гол.; Яків Вайнер, секр.

АМБРІДЖ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 276, повідомляє всіх членів, що піврічний мітінґ відбудеться 10-го червня, в годині 2-гій пополудни. Обовязком є кождого члена явитись на тім мітінгу. Довгуючі мусять вирівнати свій довг, бо інакше будуть суспендовані. Взивається членів виміньовати свої грамоти на нові. — Яків Явірський, предс.; Михайло Фук, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 9-го червня, в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 214 Фултон вул. Є важні справи до полагоджения, як посвячення прапора амер., справздання контр. комісії, приймання нових членів. Старайтеся вписати свої діти до У. Н. Союза. Не явившийся член буде підлягати карі після статута. — Я. Лещак, предс.; М. Марків, кас.; П. Остапчук, секр.

ВІСТИ АРТИСТА ДМИТРА ЗАХАРЧУКА.

Минулого тижня я подав в „Свободі", щоби читачі „Свободи" висилали свої адреси, тим вишлю новий портрет Т. Шевченка. Вже зголосились кілька читачів. Я дуже цікавий, чи на 30,000 читачів „Свободи" буде хоч 300 адресів, час покаже.

Кожда громада, Клюб чи Товариство повинні замовити в мене якийсь образ. Портрет Т. Шевченка то кождий Українець повинен собі купити, бо ціна лише 25 ц.

Тих кілька центів це не великі гроші і як є на інші річи, то і на Т. Шевченка повинно бути в кождім домі 25 центів. Це щось нового і поучаючого, бо є маленька історійка про життя великого нашого Поета. Я знаю, що ніхто не збідніє на цім. Ці портрети можна буде купити в кождого українського священика, бо на їх адреси повисилаю.

Церков в Глестонбури, Конн., я докінчив і громада не понесла жадних коштів. Все покрили добрі парафіяни жертвами на 14 образів. Громада задоволена, як рівнож і парох цеї громади.

Є ще багато церков і можуть рівнож помалювати, однак ждуть на золоті часи, а незнають цего, що тепер краща пора, бо можна дешево помалювати, бо матеріяли дешеві і помічники. Отже як у вас є церква, сміло напишіть, я приїду і буде можливо щось зробити гарного і дешево. Не бійтесь депресії, вона ще довго буде, а рожеві надії завше вас заведуть у ліс. Власне в таку пору найкраще до чогось братись, бо лише в часі лиха пізнати тверді характери, які кидають лихом об землю. Взиваю всіх урядників Н. Домів, щоби вислали адреси Н. Домів — маю щось корисного вислати. Це повинен кождий зробити обовязково з патріотичної сторони. Ану ви всі ті, що маєте гроші, доми, льоти, ви богатші, дайте якесь замовлення на якийсь патріотичний портрет або гарний красвид до вашого добу, буде гарна памятка для вас і ваших дітей. Не жалуйте, все мусите колись лишити, перед вами вже не сотки літ життя, але мало що лишилось, то чомуж бути скупим? Ви повинні всі підперти наших Артистів ріжного фаху і наших письменників, бо лише ці репрезентують націю перед світом. Нарід без артистів, письменників, учених, це тіло без душі, це мертва маса. Англія домінує над сотками міліонів темних мас в Індії, Австралії і інших кольоніях, бо Англія, це нарід інтеліґенції і високо цінить її. Нас 40 міліонів однак ми не шануємо передових людей, ми їх ще нищимо, ми шкодимо їм, ми бажаємо, щоби артисти біднли так, як всі. Я нераз чув це популярне слово „що най йде шуфлею так робити, як ми, не їсти легкий хліб, о паничі наші!" Значиться, нехай будуть всі однаково темні, і ще нащо нам якоїсь інтеліґенції. На якусь конференцію в Женеві чи Парижі то як небуде кого вислати, всі підемо, 40 міліонів нас піде, а тоді нас вислухають і буде Україна. Кожда нація виборола свободу лише передовими людьми, які зарепрезентували свій нарід. Сто вагонів тягне лише одна машина, але сто вагонів не потягне одної машини. Мені не розходиться, щоби ви якраз помагали мені, я маю заняття і так поміж чужими більше, як між Українцями, але розходиться мені, щоби ці, що незнають, пізнали як мають відноситися до наших бідних інтелектуальних артистів. (Ог.)

Артист маляр D. ZAHARCHUK,
P. O. Box 15, Northampton, Pa.

RADIO.

СЛУХАЙТЕ

Української програми на радіо, яку дає „Наш Базар", 151 Ave. A, N. Y. C., кождої неділі від години 9-тої до 9.45 рано, зі стації WOV 1130 Кс.

Музичну частину кождої програми виконує Українська Сокільська Орхестра з Ню Йорку під проводом дир. Осипа Даниловича. Поучаючі відчити дає гром. Вол. Кедровський. Проголошує:

П. Задорецький.

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН.

2'



Лорд Ґрейсток скинув зі себе тонку поволоку цивілізації і з тим усе одіння, котре було признакою цивілізації, але вязало свободу його рухів. Він став назад голим малполюдом. Верхами дерев він гнав до своєї подруги.

Карженов і його відділ наїзників остаточно знайшли дорогу, котра вела туди, куди їм треба було йти. „Тарзан буде нашим воєнним бранцем", радувався офіцир. „Він певно не знає, що ми воюємо з його краєм".

Лейді Джейн, котра не знала причин наїзду червоної армії, поздоровила невідомих офіцирів і дала своїм вірним слугам приказ, щоби приготовили бенкет для офіцирів невідомої армії.

У тім часі, як Карженов приймав гостинність у домі Тарзана, другий офіцир видав приказ, наслідком котрого Тарзан здалека побачив вид, який його заставив гнати стрілою в напрямі свого маєтку.